Autor Guste Santini
Četvrtak, 19 Veljača 2004 21:32

Temeljna karakteristika državnih rashoda je odvajanje državne potrošnje od realnih mogućnosti. Realne mogućnosti su BDP, a dokaz odavajanja je deficit robne razmjene s inozemstvom. Nije na odmet podsjetiti da kumulativni deficit robne razmjene u razdoblju 1994. – 2003. godine iznosi golemih 40 milijardi $. Tako sam u časopisu Ekonomija/Economics u brojevima 3 i 4 desetog godišta izvršio analizu u kojoj je mjeri država ovisna o deficitu robne razmjene, te koji i kakvi su učinci fiksnog tečaja kune. Analiza je pokazala da je država izravno ovisna o deficitu robne razmjene s inozemstvom. Zainteresirani mogu moje nalaze naći u spomenutim brojevima časopisa.

Zašto to ističem?

Ima li se u vidu stopa rasta BDP-a i javnih rashoda jasno je da se radi o rastu porezne presije i/ili povećanju deficita robne razmjene s inozemstvom. U jednom i drugom slučaju posljedice su jasne: Stanje u hrvatskoj privredi bit će lošije na kraju nego na početku godine. Iz predvidivog kretanja cijena vidljivo je da će i dalje vladati tzv. tvrdo budžetsko ograničenje (za gospodarstvo i građane ali ne i za državu) i fiksni tečaj što će dodatno okoštati privrednu strukturu. U tim i takvim uvjetima kretanje nezaposlenosti bit će gotovo identično kretanju nezaposlenosti u prošloj godini. Prema tome poznata načela Adama Smitha nisu zadovoljena u bilo kojem pogledu. Jednako tako nije moguće identificirati u Proračunu načelo korisnosti ili načelo porezne sposobnosti.

Iznijeto potvrđuje moj jučerašnji napis o Proračunu. Promjena vlasti jasno je pokazala da se igra ista igra iako je na terenu potpuno druga momčad.

Umjesto zaključka ponovno otvaram problem najavljenog smanjenja PDV-a. Sasvim je jasno da Proračun za ovu godinu ne pokazuje nikakve namjere Vlade da uistinu smanji stopu PDV-a. Prema tome, ako uopće dođe do smanjenja stope PDV-a tada će to biti ishitrena odluka temeljena isključivo na poliltičkoj procjeni. Ovo drugim rječima znači da će nepripremljno smanjenje PDV-a dodatno pogoršati krvnu sliku hrvatske privrede.